

Fiskimálaráðið

Dagfesting: 05-03-2021
 Málsviðgjørt: AMP-BL/KM
 Eftirkannað: 05-02-2021

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um tilbúgving (Tilbúgvingarlógin)
 (Heimild at skipa kommunal tilbúgvingarøki, stovnseta ein vaktsentral, skipa Kreppuráð og Átaksráð og gera tillagingar)

§ 1

Í løgtingslóg nr. 61 frá 15. mai 2012 um tilbúgving (Tilbúgvingarlógin), sum broytt við § 69 í løgtingslóg nr. 91 frá 7. juni 2020, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Í § 11 verður sum stk. 2 sett:
 “Stk. 2. Landsstýrismaðurin í tilbúgvingarmálum kann, í samráð við kommunurnar, í kunngerð skipa kommunalu tilbúgvingina í kommunal tilbúgvingarøkir samsvarandi § 2 í løgtingslóg um sjálvbodnar kommunusamanleggingar og kommunal samstørv í sambandi við lógarbundnar uppgávur.”
2. Í § 12 verður sum stk. 6 sett:
 “Stk. 6. Umboð fyri Føroya landfúta í Tilbúgvingarnevndum og felags Tilbúgvingarnevndum hevur ikki atkvøðurætt í kommunalum játtanarsurningum.”
3. Í § 13, stk. 3 verður aftan á 2. pkt. sum nýtt pkt. sett:

“Tilbúgvingarætlanir skulu endurskoðast, tá umstøðurnar gera tað neyðugt og í minsta lagi innan fyri hvørt kommunalt valskeið.”

4. Aftan á § 14 verður í kapittul 3 sett:

“Vaktsentralur

§ 14 a. Landsstýrismaðurin kann, vegna kommunurnar, seta á stovn ein vaktsentral, ið, vegna allar kommunur í Føroyum, skal taka ímóti boðum um eldsbruna og aðrar vanlukkur kring alt landið.

Stk. 2. Kommunurnar bera kostnaðin av at seta á stovn og reka kommunala vaktsentralin í mun til íbúgvaratalið í kommununi.

Stk. 3. Kommunali vaktsentralurin skal mannast, riggast til og virka soleiðis, at hann til einhvørja tíð kann taka ímóti boðum, skráseta boðini, boða frá og samskifta við tilbúgvingarmanningina og við tann, ið boðar frá hendingini.

Stk. 4. Stovnseting og rakstur av kommunala vaktsentralinum skulu samskipast við alarmsentralin og

vaktsentralarnar hjá lögregluni, MRCC og heilsuverkinum.

Stk. 5. Landsstýrismaðurin kann taka avgerð um virksemini, útgæð og rakstur av kommunala vaktsentralinum.

Harumframt kann landsstýrismaðurin seta krøv til manning og útbúgving av manning til kommunala vaktsentralin.”

5. Í § 15 verða sum stk. 3-5 sett:
 “*Stk. 3.* Egintilbúgving, sbrt. stk. 1, skal vera nøktandi sbrt. váðameting kommununnar. Landsstýrismaðurin kann áleggja ávísu virksemini at økja um sína tilbúgving sbrt. stk. 1, so tilbúgvingin er nøktandi sbrt. váðameting kommununnar.
Stk. 4. Hevur ávíst virksemini við sær øktar útreiðslur til tilbúgving hjá kommununi, kann landsstýrismaðurin, við stóði í kommunalu váðametingini, áleggja viðkomandi virksemini at rinda hesar útreiðslur heilt ella lutvíst. Kommunan rindar tær útreiðslur, sum ikki verða álagdar viðkomandi virksemini at rinda.
Stk. 5. Um virksemini, sbrt. stk. 1, er staðsett í fleiri kommunum, kann landsstýrismaðurin, við stóði í kommunalu váðametingini, áseta, hvørja tilbúgving hvør kommuna skal hava viðvíkjandi virksemini.”
6. Aftan á § 16 verður sum kapittul 4 a sett:

“Kapittul 4 a Kreppustýring

§ 16 a. Skipað verður eitt Kreppuráð, sum skal virka sum millumliður millum politiska myndugleikan og samskipandi leiðsluna av einari størri hending ella kreppu á landi ella á sjógvi.

Stk. 2. Landsstýrismaðurin ásetir í kunngerð reglur um virksemini Kreppuráðsins, og hvussu Kreppuráðið verður mannað.

§ 16 b. Skipað verður eitt Átaksráð, sum skal virka sum millumliður millum skaðastaðsleiðsluna og Kreppuráðið.

Stk. 2. Landsstýrismaðurin ásetir í kunngerð reglur um virksemini Átaksráðsins, og hvussu Átaksráðið verður mannað.”

7. § 18 verður orðað soleiðis:

“**§ 18.** Hvør landsstýrismaður kann, fyri sítt ábyrgdarøki, áleggja myndugleikum og starvsfólki teirra, og áleggja almennum og privatum virksemini og starvsfólki teirra, at veita hjálp at leggja til rættis ella at útinna uppgávur innan tilbúgvingina.

Stk. 2. Hava kravboð eftir stk. 1 við sær fíggarligt tap fyri vinnuligt virksemini, skal landið rinda endurgjald eftir vanligum reglum. Endurgjald kann ikki krevjast, um kostnaðurin av at fremja kravboðini kann fíggjast við at áseta prís á viðkomandi vøru ella tænastu. Tey, sum hava virksemini, skulu ikki av hesum verða verri fyri enn onnur í somu vinnugrein.”

8. Aftan á § 20 verður sett:

“**§ 20 a.** Landsstýrismaðurin kann gera av, hvør samskiftisútgæð skal brúkast til tvørfakligt samskifti hjá pørtunum í tilbúgvingini.”

9. § 42, stk. 1, nr. 2 verður orðað soleiðis:
 “2) sum ikki ger eftir boðum ella forboðum sbrt. § 15, stk. 3 og 4, § 16, stk. 1, § 30, stk. 1, §§ 31-33, § 37, stk. 2 ella § 38, ella”.

§ 2

Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Í 2012 var nýggj tilbúgvingarlóg lýst. Orsøkin til lógaruppskotið var fyrst og fremst at skipa grundarlagið fyri ábyrgdarbýtinum millum land og kommunur á tilbúgvingarøkinum. Samstundis varð í lógaruppskotinum staðfest, at ábyrgdin av tilbúgving við uppskotinum varð í høvuðsheitum lögð til kommunurnar at umsita.

Lógin er ikki dagførd, síðani hon varð lýst í 2012, og síðani tá hava verið tveir stórir tilburðir, ið hava víst á tørvin á yvirskipaðum dagføringum í mun til kreppustýring í síni heild. Annar var eldsbrunin á Varðanum Pelagic á Tvøroyri og hin koronafarsóttin.

Í sambandi við eitt aðalorðaskifti um tilbúgving á Løgtingi á heysti 2018 varð staðfest, at tað er sera ymiskt, hvussu kommunurnar í Føroyum eru fyri, bæði tá tað kemur til tað fakliga støðið, og tá talan er um tøka útgerð.

Í sama aðalorðaskifti róði landsstýrismaðurin framundir at leggja kommunalu tilbúgvingina saman í størri felags kommunal tilbúgvingarøkir fyri at lyfta fakliga støðið, soleiðis at kommunala tilbúgvingin í síni heild betur kann gagnnýta verandi førleikar og útgerð í tilbúgvingarøkinum.

Ein av broytingunum sambært hesum lógaruppskoti er at geva landsstýrismanninum heimild, í samráð við kommunurnar, at skipa kommunalu tilbúgvingina í størri eindir fyri at styrkja leiðslu og umsitingarlaga partin av tilbúgvingini.

Endamálið við uppskotinum er at tryggja, at kommunala tilbúgvingin er mótstøðufør í mun til teir váðar, sum eru og fara at stinga seg upp komandi árin, og at ráðleggingin og yvirskipaða stýringin av kommunalu tilbúgvingini í summum førum kann fáa eitt fakligt lyft. Tað er tó umráðandi at gera vart við, at endamálið við hesum uppskoti ikki er at niðurleggja lokalar sløkkiliðsstøðir, men heldur at skipa tilbúgvingina í ymiskum økjum kring landið betur og í størri eindir, har tað verður mett at vera neyðugt orsakað av váðanum í økinum. Sum dømi kunnu nevast komandi undirsjóvartunnilin til Sandoynna, ein nýggj lívfiskastøð í Skálavík og flogvøllurin í Vágum.

Royndir úr Danmark hava víst – í sambandi við at 87 kommunalar tilbúgvingar í 2016 vóru skerdar niður í 24 – at ráðleggingin er vorðin meira munagóð, og at samstarvið millum kommunurnar og landsmyndugleikarnar er styrkt. Harafrat hevur tað víst seg, at tað ímillum kommunalu tilbúgvingarnar er eitt betri samstarv og eitt størri forstálsi fyri felags avbjóðingum í mun til eina felags yvirskipaða váðamynd. Um hesar royndir kunnu flytast yvir á føroysk viðurskifti, er ikki til at siga, men yvirskipað metir Fiskimálaráðið, at tað er til gagns fyri føroyska fólkið, at kommunala tilbúgvingin í síni heild verður styrkt.

1.2. Galdandi lóggáva

Staðfest varð í 2012, at arbeiðið at tilevna og samskipa eina framkomna tilbúgving enn var á byrjanarstøði, og støðan er ikki nógv broytt síðan tá.

Í uppskotinum frá 2012 varð skyldan hjá kommunum orðað alment, soleiðis at skyldan at veita hjálp ikki bert fevnir um serstøk tilbúgvingarfakøki, men í høvuðsheitum fevnir um hjálp móti skaða á fólk, djór, umhvørvi, virði og ognir í sambandi við skaðahendingar ella vanlukkur í kommununi.

Skyldan hjá kommunum at veita hjálp skal, sambært ásetingunum í tilbúgvingarlógini, taka støði í váðanum í einstøku kommununi, og tí varð gjørt greitt í sambandi við uppskotið til tilbúgvingarlóg, at tað var neyðugt, at allar kommunur lýstu, hvørjir váðar eru í kommununum, gjørdur metingar um váðan og út frá hesum gjørdur av, hvussu tilbúgvingin í kommununi skuldi vera. Samstundis varð gjørt greitt, at bert við at gera váðametingar, var møguligt at staðfesta innihaldið í tilbúgvingarábyrgdini hjá kommununi.

Hóast hesar ásetingar kann staðfestast, at ikki allar kommunur hava gjørt neyvar váðametingar og nøktandi tilbúgvingarætlanir fyri kommunurnar.

Fiskimálaráðið kundi í 2018 staðfesta, tá lógin hevði verið virkin í 6 ár, at tað er sera ymiskt, hvussu kommunurnar hava raðfest økið. Flest allar smærru kommunurnar hava partvíst sett fólk at taka sær av skipanini av tilbúgvingini, og tað er ivasamt, hvørjar førleikar fólkinum hava.

Fyri at styrkja um leiðsluna og umsitingarlaga partin av tilbúgvingini, kann verða neyðugt at skipa ávísar kommunalar tilbúgvingar í størri fyrisitingarlígar eindir. Tí verður mett neyðugt at geva landsstýrismanninum heimild at leggja kommunur saman í størri samstarvsøkir.

Koyrandi er nú gjøgnum Eysturoyartunnilin og í 2023 gjøgnum Sandoyartunnilin. Hetta setir eisini stór krøv í mun til skipan av tilbúgving og í mun til útgerð og førleikar hjá tilbúgvingarmanningini. Vit síggja eisini, at vinnuvirkini í Føroyum gerast størri, og setir hetta eisini krøv í mun til serliga útgerð og serligar førleikar. Tað má ikki vera so, at hjálpin borgarin fær, tá hann hevur verið fyri eini vanlukku, er ymisk, alt eftir hvar í landinum vanlukkan er hend.

Galdandi lóggáva gevur ikki neyðugar karmar at skipa eina tilbúgving, sum er nøktandi í mun til tørvin í dag ella framtíð.

Í dag umsitur løgreglan eina fráboðanarskipan, ið verður nýtt í sambandi við útkall, tá brúk er fyri kommunalu tilbúgvingini. Skipanin er ein leivd frá, tá Brunaumsjón landsins hevði eftirlit við slökkiliðunum í Føroyum. Skipanin virkar á tann hátt, at fráboðan kemur inn á 1-1-2. Síðan verða eini boð talað inn í eina ljóðfilu, sum verður lögð í skipanina, og so verða boðini frá telduskipanini send til kommunalu tilbúgvingina umvegis telefon. Ríkisløgreglan umsitur loyvi av skipanini.

1-1-2 tekur eisini ímóti fráboðanum til prehospitalu tilbúgvingina. Í teimum førum verða boðini móttikin av starvsfólki hjá løgregluni, sum síðan ringir til antin vaktcentralin hjá Landssjúkrahúsini ella til ávikavist “deildina” á Klaksvíkar sjúkrahúsi ella Suðuroyar sjúkrahúsi at boða frá, hvat er áfatt.

Tað kann virka nakað ørkymlandi, at vit í 2021 enn ikki hava talgildar vaktcentralar, ið kunnu samskipta, og tað ikki er møguligt at stilla samrøðuna um til avvarðandi myndugleika. Mett verður, at tað er neyðugt, at vit flyta okkum rætta vegin. Hetta verður gjørt við at seta á stovn ein felags kommunalan vaktcentral í teirri vón, at prehospitala tilbúgvingin eisini knýtir tey bæði sjúkrahúsini í Klaksvík og Suðuroy í teirra vaktcentral, sum hevur verið skotið upp í Tilbúgvingarverkætlan Føroya frá 2003, og sum eisini hevur verið umrøtt í Tilbúgvingarráðnum. Soleiðis verða tilsamans trýggir døgnumannaðir sentralar í Føroyum, hvør við sínum fakførleikum. Samskiptið verður smidligari, og hvør sentralur hevur eina fullfíggjaða støðumynd í mun til egið ábyrgdarøki. Løgreglan í Føroyum hevur í longri tíð

arbeitt við at fáa dagført 1-1-2 skipanina, soleiðis at skipanin – eins og í Danmark – talgilt kann samskifta við aðrar partar í tilbúgvingini, men enn er fígging ikki fingin til endamálið.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Yvirskipaða endamálið við lógaruppskotinum er at hava eina dagførda lóg, sum setir greiðar lógarkarmar fyri, hvussu tilbúgvingin verður skipað.

Ábyrgdin av tilbúgvingini liggur hjá kommununum. Høvuðsbroytingin, sambært hesum lógaruppskoti, er, at landsstýrismaðurin fær heimild at skipa ávísar kommunalar tilbúgvingar í tilbúgvingarøkir, har hetta verður mettt neyðugt, soleiðis at støðið í tilbúgvingini verður betri og eisini meira javnt í mun til í dag.

Umframt hetta verða eisini ítøkiligar heimildir og skyldur settar í lógina, sum hava til endamáls at fáa tilbúgvingina at virka betur, t.d. heimildin at skipa eitt Kreppuráð og eitt Átaksráð, sum m.a. hava samskipandi uppgávur og heimild at gera av, hvør samskiftisútgerð skal brúkast til tvørfakligt samskifti fyri at tryggja, at átaksleiðslan kann samskifta uttan fysiskt at vera saman.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Høvuðsbroytingar í lógaruppskotinum eru hesar:

Kommunal tilbúgvingarøkir

Landsstýrismaðurin í tilbúgvingarmálum fær heimild, í samráð við kommunurnar, at skipa kommunalu tilbúgvingina í samstarvsøkir samsvarandi løgtingslógini um sjálvbodnar kommunusamanleggingar. Ongin freist er ásett fyri hetta arbeiðið, sum skal gerast so líðandi, so hvørt tørvur er á at skipa økir øðrvísi enn í dag. Umskipan av økjum skal eisini gerast í samráð við kommunurnar og grundast á semjur, har hetta ber til.

Kreppuráð og Átaksráð

Skipanin við Umsitingarráðnum er endurskoðað, og hevur hetta ført til, at ein reglugerð er gjørd um eitt nýtt Kreppuráð, sum skal avloysa og víðka um virksemd hjá avtikna Umsitingarráðnum. Reglugerðin er góðkend á landsstýrisfundi, og verður heimild nú sett í tilbúgvingarlógina, so hon verður formskipað í tilbúgvingarlógini.

Harumframt verður heimild sett í lógina at formskipa Átaksráðið.

Víst verður til fylgiskjal 15, ið lýsir kreppustýringarskipanina, sum varð góðkend á landsstýrisfundi 17. juni 2019.

Vaktsentralur og samskiftisnet

Heimild verður givin landsstýrismanninum at seta á stovn ein vaktsentral vegna kommunurnar. Hesin skal taka ímóti boðum um vanlukkur kring alt landið. Heimild verður givin landsstýrismanninum at áleggja kommunalum myndugleikum o.ø., sum hava uppgávur innan tilbúgving, at brúka serliga samskiftisútgerð til tvørfakligt samskifti í sambandi við vanlukkutilburðir. Mett verður, at besta loysnin hevði verið eitt samskiftisnet, sum røkkur um alt landið.

Egintilbúgving viðvíkjandi vandakendum virksemd og fígging av tilbúgvingini

Núverandi lóg hevur krav um, at vandakent virksemd hevur egintilbúgving. Endamálið við egintilbúgvingini er at kunna bera skjótt at, tá skaðahendingar og avleiðingar koma fyri við

einum skjótum “fyrstaátaki” og avmarka skaðan, til onnur hjálp kemur fram. Onnur hjálp er í hesum førinum fyrst og fremst tann kommunala tilbúgvindingin. Ásetingin í núverandi lóg er tó yvirskipað, og trupult er tí at seta ítøkilig krøv til vandakent virksemini grundað á núverandi ásetingar.

Við hesum lógaruppskoti verða heimildirnar víðkaðar, soleiðis at støðið viðvíkjandi egintilbúgvindingini kann ásetast, og øktar útreiðslur hjá kommununum orsakað av vandakendum virksemini kunnu heilt ella lutvíst fíggjast av hesum virksemini. Tó kann vera skilagott at skipa og greina egintilbúgvindingina viðvíkjandi vandakendum virksemini í serlógsgávu, men við núverandi lógaruppskoti verður komið ávegis við at skipa hesa tilbúgvindingina.

1.5. Ummæli og ummælissskjal

Uppskotið hevur verið til ummælis hjá Almannamálaráðnum, Umhvørvis- og vinnumálaráðnum, Heilsumálaráðnum, Fíggjarmálaráðnum, Uttanríkis- og mentamálaráðnum, Løgmannsskrivstovuni, Kommunufelagnum, Landslækninum, Landssjúkrahúsinum, Kommunulæknafelag Føroya, Heilsutrygd, Landsverki, Heilsufrøðiligu Starvsstovuni, Umhvørvisstovuni, Arbeiðs- og brunaeftirlitinum, Føroya Politii, Felagnum Sløkkiliðsleiðarar, Landsfelag Sløkkiliðsmanna, Landsfelagnum fyri Bjargingarfeløg, Vinnuháskúlanum (Trygdardepilin við Áir), Vinnuhúsinum, P/F Tunnil (P/F Vágatunnilin og P/F Norðoyartunnilin) og P/F Eysturoyar- og Sandoyartunlar. Harumframt hevur uppskotið ligið á almenna hoyringarportalinum.

Fiskimálaráðið hevur á fundi tann 27. januar 2021 lagt uppskotið fyri Tilbúgvingarráðið. Tilbúgvingarráðið tekur undir við endamálinum við uppskotinum, sum er at lyfta støðið á tilbúgvindingini sum heild. Vandur er tó fyri, at eitt tvungið samstarv kann hava við sær, at mótstøða verður at fáa samstarvið at virka.

Viðmerkingar eru komnar frá Almannamálaráðnum, Vørn/MRCC, Føroya Politii, Landssjúkrahúsinum, Føroya Arbeiðsgevarafelag, Fuglafjarðar kommunu, Vestmanna kommunu, Umhvørvis- og vinnumálaráðnum, Felagnum Sløkkiliðsleiðarar, Reyða Krossi Føroya, Kommunufelagnum og Arbeiðs- og brunaeftirlitinum.

Uttanríkis- og mentamálaráðið hevur svarað, at ongar viðmerkingar eru, og Fuglafjarðar kommuna vísir til viðmerkingar, sum fara at verða gjørdar av Kommunufelagnum.

Øll hoyringarsvarini eru lögð við hesum uppskoti, og niðanfyri er ein stuttur samandrættur av teimum høvuðsevnum, sum koma fyri í innkomnu viðmerkingunum:

Almannamálaráðið hevur heitt á landsstýrismannin um at taka atlit at atkomu í breiðasta týðningini viðvíkjandi fólki, ið bera brek, at reglur skulu gerast um fráboðanarsentralin, soleiðis at blind, deyv og fólk við skerdum kognitivum førleikum eisini fáa fráboðanir og eru við í tilbúgvingarætlanini, tá vanlukkur o.a. henda.

Bráðdepilin á Landssjúkrahúsinum greiðir frá støðuni við alarm- og vaktsentralum í dag og tekur undir við uppskotinum um ein felags fráboðanarsentral, og at allar átakseindir brúka somu samskiftisútgærd.

Løggreglan tekur undir við uppskotinum og viðmerkir ítøkiliga viðv. fráboðanarsentralinum, at væntað verður, at löggreglan frameftir heldur áfram at handfara uppringingar til alarmsentralin

á telefon nr. 112, og at lögreglan eisini hevur ábyrgdina av at samskipa leiðsluna viðv. Átaksráðnum. Gjørt verður vart við, at heimild landsstýrismansins at áseta reglur um samskiftisútgerð ikki fevnir um lögregluna, men at tað hevur stórar fyrimunir, at øll átaksøkir, um talan verður um eina samskiftisútgerð, kunnu takast við í skipanina hjá lögregluni.

Føroya Arbeidsgevarafelag viðmerkir í høvuðsheitum, at ásetingarnar um egintilbúgving viðvíkjandi ávísu virksemi, og at hesi kunnu áleggjast at rinda ávísar útreiðslur, eru ógreiðar. Tað er ikki greitt, hvat slag av virksemi, talan skal vera um. Viðvíkjandi at rinda øktar útreiðslur hjá kommununi er ikki greitt, hvørji átøk og hvørjar vinnufyrirøkur kunnu verða álagdar at rinda útreiðslur fyri, og sjálvar útreiðslurnar eru heldur ikki útgreinaðar í viðmerkingunum til lógina. Mælt verður til, at kommunur brúka tær skattainntøkur, sum stava frá virksemi í kommununum, at rinda øktar útreiðslur til tilbúgving, sum standast av hesum virksemi. Í øðrum lagi verður mælt til, at kommuna skal samstarva við vinnufyrirøkur um váðametingina, og at váðametingin skal sendast vinnufyrirøkunum til hoyringar, sum sannlíkt verða ávirkaðar av váðametingini.

Vørn/MRCC viðmerkir m.a., at kommunali fráboðanarsentralurin eisini má samskipast við fráboðanarsentralin hjá MRCC og hevur harumframt ítøkiligar viðmerkingar um at nágreina hugtøk í ávísu ásetingum.

Felagið Slökkiliðsleiðarar tekur ikki undir við at skipa tilbúgvingina í størri eindir, men vísir á, at ein betri tilbúgving fæst við at førleikamenna tilbúgvingar, herímillum leiðslurnar innan tilbúgving. Felagið metir heldur ikki, at ein fráboðanarsentralur er nøktandi, men mælir heldur til at samla teir 5 alarmsentralarnar á einum staði. Ført verður eisini fram, at tað eru landsmyndugleikarnir, sum eiga at rinda fyri samskiftisútgerðina, tí teir taka avgerðina um, hvør útgerð skal nýtast, og fer hon at hava stóran kostnað við sær fyri kommunurnar. Víst verður eisini á, at verður samskiftismøguleikin KIMA brúktur, so fer hetta at hava ein árligan kostnað við sær á kr. 81.000. Tá er keypið av samskiftisútgerðini ikki íroknað. At enda verður viðmerkt, at lógaruppskotið hevur ikki verið til ummælis í Tilbúgvingarráðnum.

Umhvørvis- og vinnumálaráðið (UVMR) vísir til løgtingslóg um sjálvbodnar kommunusamanleggingar og kommunal samstørv í sambandi við lógarbundnar uppgávur og mælir til at skipa tilbúgvingarøkini í 9 økir. Vart verður gjørt við, at avtalur um kommunal samstørv skulu góðkennast av landsstýrismanninum í kommunumálum. Um hildið verður fast við færri tilbúgvingarøkir, má nøktandi heimild fáast til vega, og víst verður á aðrar heimildartrupulleikar við ávísu ásetingum. Víðari mælir UVMR til, at fráboðanarsentralurin verður ein stovnur hjá landinum. Harafturat hevur UVMR yvirskipaðar viðmerkingar viðvíkjandi teimum heimildum, sum kommunurnar og landsstýrismaðurin fáa í mun til egintilbúgvingina hjá fyrirøkum, undir hesum at áseta støðið, krevja eina hækking av tilbúgvingarstøðinum og áleggja teimum at fígga ávísar útreiðslur hjá kommununi viðv. tilbúgving.

Kommunufelagið tekur ikki undir við uppskotinum og kann ikki góðtaka, at so grundleggjandi inntriv verða gjørd mótvegis kommunum og kommunalu skipanini, uttan at kommunurnar hava luttikið í fyrireikandi arbeiðinum og uttan at verða kunnaðar.

Arbeids- og brunaeftirlitið tekur undir við uppskotinum.

Fiskimálaráðið skal viðmerkja til innkomnu hoyringarsvarini:

Landsstýrismaðurin og Fiskimálaráðið hava viðgjørt innkomnu viðmerkingarnar. Onkrar viðmerkingar hava havt við sær broytingar og tillagingar í lógaruppskotinum. Tað sæst í viðmerkingum landsstýrismansins, hvørjar broytingar talan er um.

Vísandi til innkomnu viðmerkingarnar m.a. frá Kommunufelagnum um at áleggja kommununum at skipast í færri tilbúgvingarøki verða hesar gingnar á mæti, soleiðis at landsstýrismaðurin í staðin fær heimild at skipa kommunalu tilbúgvingina í samstarvsøkir, og skal hetta gerast í samstarvi við kommunurnar í tann mun, hetta ber til. Ongin tíðarfreist er ásett til hetta arbeiðið, so stundir eru at fyrireika eina umskipan saman við kommununum, og arbeiðið kann gerast so líðandi, so hvørt tørvur er á tí.

Viðvíkjandi viðmerkingunum frá Kommunufelagnum um fráboðanarsentralin viðmerkir landsstýrismaðurin, at tað ikki er ætlanin at seta á stovn ein fráboðanarsentral beinanvegin, lógin kemur í gildi. Hetta krevur gjølla fyrireiking og má gerast í tøttum samstarvi við bæði kommunur og aðrar áhugapartar í tilbúgvingini.

Vísandi til viðmerkingarnar um fráboðanarsentralin metir landsstýrismaðurin, at málið, við at seta á stovn ein tílíkan stovn, betur kann røkkast, um landsstýrismaðurin fær heimild at seta hann á stovn vegna kommunurnar, heldur enn at áleggja kommunum at seta sentralin á stovn. Broiðingur eru gjørdar í samsvari við hetta.

MRCC hevur í sínum hoyringarsvari skotið upp, at ein tílíkur stovnur verður staðsettur í vaktarhølundum hjá MRCC. Víst verður á, at lögreglan um stutta tíð flytur inn í grannalagið. Upplýsast kann, at í Íslandi er so at siga øll tilbúgving flutt inn í somu hølir, so uppskotið hjá MRCC eigur heilt víst at verða viðgjørt, tá støða skal takast til staðseting.

Fiskimálaráðið tekur, sum nú er, ikki støðu til staðseting, tí hetta má gerast í tøttum samstarvi við kommunurnar, samstundis sum avtala má gerast um, hvørjar uppgávur skulu liggja í einum felags kommunalum vaktssentrali. Hugsandi fer ein slíkur sentralur at hava serligar førleikar í mun til yvirskipaða ráðlegging av kommunalu tilbúgvingini og eitt fullfíggið yvirlit yvir alla operativu útgerð og operativu førleikarnar hjá kommunalu tilbúgvingini kring alt landið.

Harafurat verður heitið fráboðanarsentralur broytt til vaktssentralur, tí annars verða ov ymisk hugtøk, sum kunnu ørkymla.

Til viðmerkingina um, at Kommunufelagið ikki er kunnað um komandi broytingar, kann landsstýrismaðurin upplýsa, at Fiskimálaráðið á fundi í Tilbúgvingarráðnum, har Kommunufelagið er umboðað, tann 17. juni 2020 hevur kunnað um ætlanina at gera broytingar í Tilbúgvingarlóginum og yvirskipað kunnað um, hvørjar broytingar ætlanin var at gera í lóginum.

Vísandi til viðmerkingarnar frá Felagnum Slökkiliðsleiðarar um kostnaðin av samskiptisútgerðini til samskiptisskipanina KIMA, skal Fiskimálaráðið gera vart við, at tvørfakligt samskipti, sum útgangsstøði, einans er millum felags leiðsluna (átaksleiðararnar) á skaðastaðnum. Sostatt er ikki neyðugt hjá hvørjum einkultum tilbúgvingarfólki at hava slíka útgerð. Kostnaðurin, lýstur í svarskrivinum, er rættur, men mett verður, at væl minni kann gera tað.

Landsstýrismaðurin viðmerkir í mun til hoyringarskrivið frá Føroya Arbeidsgevarafelag, at tað er rætt, at kommunala tilbúgvingin fyrst og fremst skal fíggjast yvir kommunuskattin. Tað er í høvudsheitum kommunan sjálv, ið gevur loyvi til tað virkseimið, sum verður staðsett í kommununi, og á tann hátt eisini átekur sær tann økta váðan, slíkt virkseimi kann hava við sær. Tó eru dømi um virkseimi, sum kommunan onga ávirkan hevur á. Sum dømi kunnu nevast undirsjóvartunlar, sum hava við sær ein øktan váða, ið er langt oman fyri tann vanliga váðan í kommununi, sum eisini kann gerast ein tung fíggjarlig byrða hjá smærru kommununum í mun til keyp av útgerð. Í serligu viðmerkingunum er gjørt greitt, at talan skal vera um ein heilt serligan váða, sum fer út um tann vanliga váðan í kommununi, og einans um onkur heilt serlig útgerð skal keypast. Tað ber ikki til at lýsa nágreiniliga, hvat virkseimi talan er um, tí tað eigur altíð at vera ein váðameting, ið liggur til grund fyri hesi meting, og er tað ymiskt frá kommunu til kommunu, alt eftir hvør tann vanligi váðin í kommununi er. Fyri at tryggja, at kommunurnar ikki seta órímlig krøv móttvegis virkseimi, kann málið leggjast fyri landsstýrismannin, ið tekur endaliga avgerð. Leggjast kann tó afturat, at tá útreiðslur skulu áleggjast ávísu virkseimi, verður talan um eina avgerðartilgongd, har samskipti er millum partarnar, og viðkomandi virkseimi verður hoyrt í málinum.

Landsstýrismaðurin tekur viðmerkingarnar frá Vørn/MRCC til eftirtektar, og lógaruppskotið verður broytt soleiðis, at fráboðanarsentralurin hjá MRCC eisini verður partur av samlaðu fráboðanarskipanini.

Yvirskipað er landsstýrismaðurin samdur við Almannamálaráðið, at serlig atlit, í tann mun tað ber til, skulu takast til atkomu í breiðasta týðningi viðvíkjandi fólki, ið bera brek, soleiðis at blind, deyv og fólk við skerdum kognitivum førleikum eisini kunnu fáa fráboðanir, tá vanlukkur henda.

Fyri at ganga viðmerkingunum frá Umhvørvis- og vinnumálaráðnum á mæti verður víst til løgtingslóg um sjálvbodnar kommunalar samanleggingar, soleiðis at ein skipan av tilbúgvingarøkjum verður í samsvari við aðra lóggávu, sum skipar kommunal samstørv. Aðrar tillagingar og nágreiningar eru eisini gjørdar.

Sum sæst á fleiri hoyringarsvarum, eru missskiljingar í mun til ávísar ásetingar í lógaruppskotinum, og gjørt er tí meira burtúr at lýsa og nágreina bæði undir almennu viðmerkingunum til lógaruppskotið og serligu viðmerkingunum til ávísar ásetingar.

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Uppskotið kann hava fíggjarligar avleiðingar fyri smærru kommunurnar, fyrst og fremst tí lagt verður upp til, at allar kommunur skulu fíggja ein kommunalan vaktsentral. Ít er at meta um, hvat ein vaktsentralur kostar at stovnseta og í rakstri. Tað veldst um, hvat slag av útgerð verður keypt. Løgreglan hevur í 2020 fingið nýggja samskiptisútgerð, og í tí førinum vórðu settar kr. 1,5 mió. av til verkætlanina. Kostnaðurin má tí væntast at verða umleið tann sami. Afturat kann væntast, at neyðugt verður at hava eina vaktarskipan, soleiðis at vaktsentralurin er mannaður alt samdøgrið. Um hædd skal takast fyri sjúkradøgum og skeiðvirkseimi, má væntast, at minst 7 starvsfólk skulu til fyri at reka ein slíkan sentral. Til samanberingar hevur løgreglan 2 fólk á vakt á sínum sentrali alt samdøgrið, og Landssjúkrahúsið hevur 1 starvsfólk á vakt alt samdøgrið.

Sostatt má væntast ein eingangsútreiðsla á kr. 1,5 mió. og ein rakstrarútreiðsla, sum liggur á uml. kr. 3,5 mió. árliga, sum skal fíggjast av øllum kommununum í Føroyum alt í mun til fólkatalið í kommununi. Tað er ikki ætlanin at seta ein slíkan vaktsentral á stovn í bræði, tí hetta krevur gjølla fyrireiking í samráð við kommunurnar í Føroyum og við aðrar partar av tilbúgvingini.

Hóast nógvar ásetingar í uppskotinum innihalda krøv til kommunala tilbúgving, er tó ikki talan um at seta krøv, sum ikki longu eru galdandi sambært núverandi tilbúgvingarlóg, og mett verður tí, at uppskotið ikki hevur við sær serligar øktar útreiðslur fyri land og kommunur.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Ein av broytingunum sambært lógaruppskotinum er at geva landsstýrismanninum heimild at skipa kommunurnar í størri tilbúgvingarøkir, og kann hetta hava við sær umsitingarligar broytingar fyri ávísar kommunur, bæði í sambandi við umskipanina og aftaná.

At seta á stovn og reka vaktcentralin kann fáa umsitingarligar avleiðingar, um tað verður eitt tilbúgvingarøki, ið skal reka vaktcentralin. Tó finnast aðrar loysnir, so sum at seta á stovn ein felags alarm-/vaktcentral fyri allar tilbúgvingareindir í Føroyum, eins og vit kenna tað frá Íslandi.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Landsstýrismaðurin fær heimild at áleggja ávísar virksemlar at økja um sína tilbúgving og heilt ella lutvíst rinda tær útreiðslur, sum hetta virksemlar hevur við sær fyri kommunalar tilbúgvingar. Hetta hevur møguliga útreiðslur við sær fyri ávísar virksemlar. Mett verður, at tað ikki ber til at gera eitt positivt yvirlit yvir, hvat virksemlar talan er um, tí tað fer at vera ein váðameting, sum verður lögð til grund fyri metingina. Ein váðameting fyri sama virksemlar kann síggja ymisk út, alt eftir hvar virksemlar er staðsett landafrøðiliga og stødd av virksemlar. Tó er greitt, at talan skal vera um heilt serligt virksemlar, har váðin liggur væl hægri enn tann vanligi váðin fyri kommununa. Yvirskipað er tað kommunan, ið loyvir vinnufyrirøkum til kommununa, og kommunan eigur í tí sambandi at gera hesi virksemlar varug við, hvørji krøv kommunan setir í mun til egintilbúgving, og um kommunan metir, at virksemlar partvíst skal fíggja kommunalu tilbúgvingina.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Uppskotið verður ikki mett at hava avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Uppskotið verður ikki mett at hava avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Mett verður ikki, at uppskotið hevur avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Mett verður ikki, at uppskotið er í ósamsvari við millumtjóðasáttmálar, og miðað er eftir at halda meginreglur og skyldur í millumtjóðasáttmálum.

Mett verður harumframt, at uppskotið ikki hevur við sær fíggjarligar, umsitingarligar ella umhvørvisligar avleiðingar av millumtjóða ella altjóða avtalum ella reglum.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Mett verður ikki, at uppskotið er í ósamsvari við tvørgangandi millumtjóðasáttmálar, og miðað er eftir at halda meginreglur og skyldur í tvørgangandi millumtjóðasáttmálum. Føroyar hava tikið undir við Sáttmála Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek. Í § 11 í sáttmálanum er ein serlig skylda at taka neyðug stig, so einstaklingar, ið bera brek, verða vardir, tá ið kríggj, vanlukkan ella líknandi umstøður gerast veruleiki.

2.9. Markaforðingar

Mett verður ikki, at uppskotið hevur við sær markaforðingar.

2.10. Revsing, útpanting, sektir ella onnur størri inntriv

Lógaruppskotið hevur við sær ásetingar um revsing. Heimild er at áleggja sekt, um virkir í ávísam førum ikki fylgja boðum frá landsstýrismanninum.

2.11. Skattir og avgjöld

Uppskotið hevur ikki ásetingar um skattir og avgjöld.

2.12. Gjöld

Uppskotið hevur ikki ásetingar um gjöld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið fólki skyldur?

Lógaruppskotið áleggur í ávísan mun fólki skyldur.

Landsstýrismaðurin kann áleggja ávísam virksemini at økja um sína tilbúgving, um henda ikki er nøktandi, og landsstýrismaðurin kann áleggja virksemini at rinda øktu útreiðslurnar hjá kommununi til tilbúgving, sum standast av virkseminum.

Landsstýrismaðurin kann harumframt áleggja myndugleikum, virksemini og starvsfólki teirra uppgávur innan tilbúgving.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein annan enn landsstýrismannin ella til kommunur?

Lógaruppskotið leggur heimildir til landsstýrismannin í tilbúgvingarmálum. Hann fær heimild at skipa kommunur í tilbúgvingarsamstørv. Landsstýrismaðurin kann eisini áleggja kommununum at seta á stovn ein vaktsentral, og hann kann seta krøv til útbúgving av fólki til henda sentral.

Harafturat kann landsstýrismaðurin áleggja privatum virksemini at økja um sína tilbúgving, um henda ikki er nøktandi sambært váðametingini hjá kommununi. Hann kann eisini áleggja tilíkum virksemini at rinda útreiðslur heilt ella lutvíst til økta tilbúgving hjá kommununi orsakað av hesum virksemini.

Landsstýrismaðurin kann áseta, hvørja tilbúgving hvør kommuna skal hava viðvíkjandi einum vandakendum virksemini, sum er staðsett í fleiri kommunum.

Landsstýrismaðurin ásetir reglur fyri virkseminið hjá Kreppuráðnum og Átaksráðnum.

Harumframt kann hann gera av, hvør samskiftisútgerð skal brúkast tvørfakliga millum partarnar í tilbúgvingini.

Lógaruppskotið leggur eisini heimild til landsstýrismannin í tilbúgvingarmálum, og aðrar landsstýrismenn fyri teirra ábyrgdarøki, at áleggja myndugleikum, virksemini og starvsfólki teirra at m.a. gera uppgávur og leggja til rættis innan tilbúgving.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn. Ásetingar eru frammanundan í lógini, ið geva atgongd til privata ogn.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Lógaruppskotið hevur ikki aðrar avleiðingar.

2.17. Yvirlit yvir avleiðingarnar av uppskotinum

	Fyri landið ella lands- myndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelags- bólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Ja	Nei	Nei	Ja
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Ja	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

3.1. Viðmerkingar til ta einstøku greinina

Til § 1

Til nr. 1

§ 11, stk. 3

Eitt endamál við lógaruppskotinum er at betra um tað fakliga støðið viðvíkjandi tilbúgvingini í Føroyum og fyri at røkka hesum endamáli, kann tað verða neyðugt at skipa tilbúgvingina øðrvísi, enn hon er skipað í dag. Skotið verður upp at geva landsstýrismanninum heimild til, í samráð við kommunurnar, at skipa kommunalu tilbúgvingina í tilbúgvingarøkir samsvarandi § 2 í løgtingslóg nr. 12 frá 22. februar 2007 um sjálvbodnar kommunusamanleggingar og kommunal samstørv í sambandi við lógarbundnar uppgávur, soleiðis at ein skipan við tilbúgvingarøkjum verður í samsvari við aðra lóggávu, sum skipar kommunal samstørv. Tíðin er ikki búgvin at umskipa alt tilbúgvingarøkið, og ásetingin leggur tí heldur ikki upp til eina fullkomna umskipan av øllum tilbúgvingarøkinum, og ongin tíðarfreist er sett á hetta

arbeiðið. Arbeiddast skal fram ímóti eini umskipan, og verður hetta gjørt so líðandi, har tørvur er á tí. Harafturat skal hetta gerast í samráð við kommunurnar, t.v.s., at kommunurnar vera við í tí fyrireikandi arbeiðinum og verða tiknar upp á ráð o.s.fr. Ein umskipan verður gjørd í semju, um tað er gjørligt.

Til nr. 2

§ 12, stk. 6

Tilbúgvingarnevndirnar og felags tilbúgvingarnevndirnar hava yvirskipaðu fyristøðuna av kommunalu tilbúgvingini og kunnu m.a. handfara metingar um rakstur, støði, førleika, manning, fígging o.a. Løgreglan umboðar átaksførleikan og eigur ikki at hava ávirkan á kommunalar játtanarspurningar. Skotið er tí upp at áseta, at umboð fyri Føroya landfúta ikki hevur atkvøðurætt í hesum spurningum.

Til nr. 3

§ 13, stk. 3, 3. pkt.

Tilbúgvingarætlanir skulu endurskoðast javnan fyri at tryggja, at tær eru nøktandi. Skotið verður upp at áseta, at hesar skulu endurskoðast í minsta lagi innan fyri hvørt kommunalt valskeið. Tær verða sostatt endurskoðaðar í minsta lagi 4. hvørt ár, og hvørt kommunustýri fær høvi at taka støðu til, um tilbúgvingarætlanin er nøktandi. Annars skulu tilbúgvingarætlanir eisini endurskoðast, tá umstøðurnar krevja tað, til dømis tá ein eftirmeting av einum skaðatilburði vísir, at tað er neyðugt, ella tá loyvi verður givið til vandakent virksemi í kommununi. Tað er tí eisini umráðandi, at býarplanlegging í síni heild og viðgerð av byggiloyvum, tá talan er um serligt virksemi, verða lagdar fyri tilbúgvingarnevndina, soleiðis at tilbúgvingarnevndin, saman við kommunalu tilbúgvingini, kann fyrihalda seg til økta váðan í kommununi.

Til nr. 4

§ 14 a

Stk. 1-3. Skotið verður upp at geva landsstýrismanninum heimild til, vegna kommunurnar, at seta á stovn ein vaktsentral. Hesin skal, vegna allar kommunurnar, taka ímóti boðum um allar vanlukkur kring landið. Kommunurnar bera kostnaðin av at seta á stovn og reka vaktsentralin. Talan verður í høvuðsheitum um útreiðslur til útgerð og lønarútreiðslur til starvsfólk.

Stk. 4. Stovnseting og rakstur av kommunala vaktsentralinum skal samskipast við alarmsentralin og vaktsentralarnar hjá løgregluni, MRCC og heilsuverkinum. Á henda hátt verður tryggjað, at teir fyra sentralarnir, ið eru sentralir aktørar í sambandi við allar skaðatilburðir, kunnu samskifta, helst talgilt, sum vit kenna tað frá øðrum framkomnum londum.

Stk. 5. Landsstýrismaðurin fær heimild til at gera av viðurskifti um virksemi og rakstur av vaktsentralinum. Harafturat fær landsstýrismaðurin heimild at seta krøv til førleikar hjá starvsfólkunum, ið skulu starvast á vaktsentralinum. Hetta fyri at tryggja, at røttu førleikarnir eru til staðar, og at virkseimið annars er í samsvari við yvirskipaðu kreppustýringarskipanina, og fyri at tryggja kommunala umboðan í teimum tvørfakligu ráðunum (stápunum) á operationellum og strategiskum stigi sambært fylgiskjali 15.

Til nr. 5

§ 15, stk. 3-5

Stk. 3. Sambært tilbúgvingarlógini hava tey, sum reka vandakent virksemi, skyldu at hava eina egintilbúgving. Tann, sum skal hava egintilbúgving, ber sjálvur kostnaðin av egintilbúgvingini. Greinin er breitt orðað og nágreinar ikki, hvørjar fyrítøkur skulu hava egintilbúgving, og innihaldið í egintilbúgvingini er heldur ikki nágreinað.

Talan er t.d. um virksemi, sum hevur stórar goymslur av olju ella kemikalium, og eitt annað dømi er tunniltvirksemið, nú alsamt fleiri privatriknir undirsjóvartunlar verða gjørdir. Hesir hava serligar avbjóðingar við sær, um óhapp hendir í einum tunli.

Skotið verður upp at áseta, at váðametingin, sum kommunan ger saman við tílíkum virksemi, er avgerandi fyri støðið viðvíkjandi egintilbúgvingini. Harafturat verður heimild givin landsstýrismanninum at áleggja ávísu virksemi at gera broytingar, soleiðis at egintilbúgvingin verður nøktandi í mun til váðametingina hjá kommununi, um hon ikki longu er tað. Tilbúgvingaráttøk, sambært § 15, eru ætlað til at seta í verk eitt skjótt fyrstaátak til tess at avmarka skaðan, til onnur hjálp kemur fram til vanlukkustaðið. Onnur hjálp skal í hesum samanhangi í fyrstu atløgu skiljast sum tann kommunala tilbúgvingin. Egintilbúgving og átøk í hesum sambandi skulu gerast í samráð við staðsettu kommunalu tilbúgvingina, sum í fyrstu atløgu hevur ábyrgdina av, at váðin í kommununi verður eyðmerktur og at hava tilbúgvingarætlanir samsvarandi váðanum av øllum virksemi í kommununi. Váðametingin er sostatt ein meting av tí váðanum, sum stendst av tí ítøkiligum virkseminum, og hvørji fyrstaátøk skulu kunna setast í verk í sambandi við eina skaðahending til tess at avmarka skaðan, til tann kommunala tilbúgvingin kemur fram.

Stk. 4. Um skaði kann standast av og í sambandi við virksemi, sum krevur, at kommunan økir sína tilbúgving, kunnu tær øktu útreiðslurnar, sum standast av hesi øktu tilbúgving, áleggjast hesum virksemi heilt ella lutvíst. Her er fyrst og fremst talan um virksemi, ið verður ríkið á vinnuligum grundarlagi, sum orsakað av slagi av virksemi hevur ein heilt serligan øktan váða fyri kommunurnar. Talan er sostatt ikki um keyp av útgerð í mun til tann vanliga váðan í kommununi, men einans um onkur heilt serlig útgerð skal keypast. Henda áseting krevur, at kommunurnar gera neyvar váðametingar í mun til virksemi, har váðin er væl greinaður, og at atlit eru tikin at møguligum fyrirbyrgjandi átøkum, ið kunnu setast í verk fyri at minka um váðan. Í fyrstu atløgu er tað kommunan, sum í samstarvi við ávíst virksemi ger eina váðameting fyri virksemið og tekur støðu til, hvørt tað er neyðugt við serligari útgerð og førleikum. Útgangsstøðið er, at kommunan rindar tilbúgvingina, t.v.s., at tilbúgvingin verður fíggjað yvir kommunuskattin. Alt nýtt virksemi, sum kann fata um § 15 í tilbúgvingarlógini, eigur at leggjast fyri kommunalu tilbúgvingarnevdina, sum letur kommununi tilmæli um, hvussu tilbúgvingarstøðið skal tillagast í mun til økta váðan. Síðani kann málið verða umrøtt við virksemið, verður mett neyðugt, at virksemið heilt ella lutvíst fíggjar útreiðslurnar viðvíkjandi øktu tilbúgvingini. Um virksemi og kommuna ikki koma ásamt um, hvør skal gjalda eyka útreiðslurnar, um tað í váðametingini verður mett neyðugt við serligari útgerð, kann málið leggjast fyri landsstýrismannin, sum tekur endaliga avgerð. Ásetingin skal tulkast avmarkandi á tann hátt, at kommunan rindar tilbúgvingina viðvíkjandi tí virksemi, sum kommunan loyvir í kommununi. Ásetingin er sum útgangsstøði bert ætlað at verða brúkt í teimum førum, har kommunan ikki hevur ávirkan á, at eitt virksemi verður staðsett í kommununi, og hetta virksemið hevur við sær øktar útreiðslur til tilbúgvingina fyri kommununa. Mett verður, at tað ikki ber til at gera eitt positivt yvirlit yvir, hvat virksemi talan er um, tí tað er váðametingin, sum verður lögð til grund fyri metingina. Ein váðameting fyri sama virksemi kann síggja ymisk út, alt eftir hvar virksemið er staðsett landafrøðiliga og stødd av virksemi.

Stk. 5. Um vandakent virksemi er staðsett í fleiri kommunum, t.d. um virksemi við goymslu av kemikalium liggur á markinum millum tvær kommunur og fysiskt liggur í tveimum

kommunum, ella ein tunnil hevur tunnismunnar í ymiskum kommunum, kann tað vera ógreitt, hvør kommuna hevur ábyrgdina av tilbúgvingini í mun til virkseimið. Talan kann eisini vera um kommunur, sum eru ymskar til støddar, og neyðugt er tí at hava ymisk krøv til kommunurnar viðvíkjandi tilbúgving. Í tilíkum førum kann landsstýrismaðurin áseta støðið, tær kommunalu tilbúgvingarnar hvør sær skulu hava viðvíkjandi virkseminum. Tað er tó altíð kommunan, sum í fyrstu atløgu ger eina meting av váðanum í kommununi.

Til nr. 6

Kapittul 4 a

§ 16 a

Eitt Kreppuráð er longu skipað, og reglugerð er gjørd, og við hesum lógaruppskoti verða karmarnir fyri ráðið formliga ásettir í tilbúgvingarlógini. Kreppuráðið virkar á strategiskum støði og vísir beinleiðis til Føroya landsstýri. Uppgávan hjá ráðnum verður ásett í lógini, og verður hon millumliður í millum politiska myndugleikan og samskipandi leiðsluna í eini vanlukku ella kreppu. Síðani verður heimilað landsstýrismanninum í kunngerð at áseta reglur um virkseimi Kreppuráðsins, og hvussu ráðið verður mannað.

§ 16 b

Skotið er eisini upp at áseta teir formligu karmarnar fyri eitt Átaksráð í tilbúgvingarlógini. Átaksráðið skal virka á operativum støði í sambandi við vanlukkur og kreppur. Átaksráðið vísir til Kreppuráðið

Átaksráðið fyri Føroyar skal styrkja samskipanina millum føroyskar myndugleikar og ríkismyndugleikarnar í sambandi við størri tilburðir og vanlukkur. Átaksráðið fyri Føroyar skal somuleiðis lata Kreppuráðnum eina dagfórda støðumynd fyri Føroyar, so umboðini í Kreppuráðnum kunnu taka avgerðir út frá einum sakligum og fakligum grundarlagi. Harumframt hevur Átaksráðið fyri Føroyar sum uppgávu at samskipa nýtsluna av samlaða tilfeinginum, tað veri seg útgerð, fólk og førleikar. Endamálið er at fáa størst nyttu av samlaða tilfeinginum í Føroyum. Átaksráðið fyri Føroyar varðar av operativa átakinum á átaksstaðnum og virkar sum sambinding millum OSC/KST og Kreppuráðið fyri Føroyar.

Til nr. 7

§ 18

Stk. 1. Neyðugt kann vera at fáa onnur enn myndugleikar, virkir og persónar, sum virka innan tilbúgvingina, at gera uppgávur í sambandi við at leggja til rættis ella at fremja tilbúgvingina, og við hesi áseting verður heimild sett í lógina at áleggja teimum uppgávur, sum tey hava skyldu at fullføra. Sum dømi kunnu nevast kommunulæknar, sum í sínum vanliga virki virka sambært avtalu við tað almenna. Við hesi áseting verður heimild at taka við eitt nú kommunulæknar og “primera geiran” at leggja til rættis tilbúgvingina.

Stk. 2. Endurgjald kann krevjast sambært vanligum reglum, um kravboð sambært stk. 1 hava við sær tap, tó ikki um kostnaðurin av at fremja kravboðini kann fáast inn við at krevja gjald fyri eina veiting. Ásetingin er í síni heild sambærilig við ásetingina í § 16, tó fevnir § 16 um kravboð at tryggja virkisfærið í samfelagnum, meðan § 18 fevnir um kravboð í sambandi við at leggja til rættis tilbúgvingina ella at fremja hana.

Til nr. 8

§ 20 a

Tvørfakligt samskipti á einum skaðastaði er alneyðugt. Í Føroyum finst ikki, eins og vit kenna tað frá londunum kring okkum, ein felags samskiptisskipan til kreppusamskipti. Hvør tilbúgvingareind hevur egna samskiptisskipan. Mest vanligar eru analogar skipanir. At hvør tilbúgvingareind hevur egna samskiptisskipan er ein avbjóðing fyri tað tvørfakliga samstarvið á skaðastaðnum. Loysnin í dag er, at átaksleiðslan á skaðastaðnum samskiptir innanhýsis á einum skaðastaðarradio, kanal 2 (423,75 MHz), sum einans røkkur í nærumhvørvinum.

Avbjóðingin hevur sambært eftirmetingum víst seg at vera, at samskiptið á skaðastaðnum ikki verður “eyggleitt” av fyriskipanarstöðini, KSN, og sostatt mugu boð gevast fyri seg yvir aðra radioskipan ella yvir telefon. Afturat tí er samskiptið millum átaksleiðararnar skert í tann mun, at átaksleiðslan einans kann samskipta, tá átaksleiðararnir eru komnir á skaðastaðið.

Hetta setir stór krøv til átaksleiðsluna á skaðastaðnum bæði í mun til innanhýsis samskipti, men sanniliga eisini, at boð, ið verða givin á fyriskipanarstaðnum, KST, verða endurgivin rætt. Hetta krevur, at samskiptið frá skaðastaðnum til upplendið hjá hvørjari einstakari tilbúgvingareind fer fram so hvørt.

Nøktandi samskiptisútgerð er longu ment, men heimild vantar at áleggja øllum pørtum innan tilbúgvingina at brúka hesa útgerð. Við hesum verður henda heimild fingin til vega.

Til nr. 9

§ 42, stk. 1, nr. 2

Skotið verður upp at áseta, at tann, ið ikki fylgir boðum frá landsstýrismanninum um at gera broytingar í tilbúgvingini hjá ávísum virksemini, sum ikki er nøktandi sambært váðameting kommununnar, kann revsast sambært § 42. Tað sama er galdandi fyri virksemini, ið ikki rindar álagdar útreiðslur til tilbúgving kommununnar eftir § 15, stk. 4.

Til § 2

Áseting um gildiskomu.

Fiskimálaráðið, 05. mars 2021

Jacob Vestergaard (sign.)
landsstýrismaður

/ Rógvi Reinert (sign.)

Yvirlit yvir fylgiskjøl:

- Fylgiskjal 1: Javntekstur
- Fylgiskjal 2: Ummæli frá Uttanríkis- og mentamálaráðnum
- Fylgiskjal 3: Ummæli frá Almannamálaráðnum
- Fylgiskjal 4: Ummæli frá Vørn/MRCC
- Fylgiskjal 5: Ummæli frá Føroya Politi
- Fylgiskjal 6: Ummæli frá Landssjúkrahúsinum
- Fylgiskjal 7: Ummæli frá Føroya Arbeiðsgevarafelag
- Fylgiskjal 8: Ummæli frá Fuglafjarðar kommunu
- Fylgiskjal 9: Ummæli frá Vestmanna kommunu
- Fylgiskjal 10: Ummæli frá Umhvørvis- og vinnumálaráðnum
- Fylgiskjal 11: Ummæli frá Felagnum Slökkiliðsleiðarar
- Fylgiskjal 12: Ummæli frá Reyða Krossi Føroya
- Fylgiskjal 13: Ummæli frá Kommunufelagnum
- Fylgiskjal 14: Ummæli frá Arbeiðs- og brunaeftirlitinum
- Fylgiskjal 15: Kreppustýringin í Føroyum